

PAŽYMA

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ĮSTATYMO DĖL REGLAMENTO (ES) 2022/1854
ĮGYVENDINIMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS PELNO MOKESČIO ĮSTATYMO NR. IX-675 31
STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTŲ

2022-12-02 Nr. NV-3475

Vilnius

Projektų teikėjas – Energetikos ministerija

Projektų tikslas – sudaryti teisinės sąlygas įgyvendinti Lietuvoje 2022 m. spalio 6 d. Tarybos reglamento (ES) 2022/1854 dėl skubios intervencijos, skirtos didelėms energijos kainoms mažinti, nuostatas.

Dabartinė situacija:

2022 m. spalio 6 d. priimtas Tarybos reglamento (ES) 2022/1854 dėl skubios intervencijos, skirtos didelėms energijos kainoms mažinti (toliau – Reglamentas (ES) 2022/1854). Reglamentas (ES) 2022/1854 nustato reguliavimą dėl šių keturių pagrindinių skubios intervencijos, skirtos didelėms energijos kainoms mažinti, priemonių taikymo valstybėse narėse:

- 1) elektros energijos suvartojimo mažinimo;
- 2) rinkos pajamų ribos taikymo;
- 3) solidarumo įnašo taikymo;
- 4) įgyvendinant Reglamento (ES) 2022/1854 nuostatas surinktų lėšų panaudojimo, mažinant aukštų energijos kainų poveikį.

Įsigaliojus įstatymų projektams bus užtikrintos teisinės prielaidos surinkti papildomų lėšų, kurios bus panaudojamos aukštų elektros energijos kainų poveikiui mažinti. Taip pat įstatymų projektai užtikrins priemones ir sąlygas siekti sumažinti bendrą elektros energijos vartojimą ir vartojimą piko valandomis, o tai prisidės prie visų ES valstybių narių pastangų mažinti elektros energijos paklausą ir kainas bendroje elektros energijos rinkoje.

Projektų esmė:

- nustatyti institucijų ir kitų asmenų atsakomybes siekiant Reglamente (ES) 2022/1854 nustatyto bendro elektros energijos suvartojimo sumažinimo 10 proc. tikslo;
- nustatyti institucijų ir kitų subjektų pareigas, susijusias su piko valandų ir elektros energijos suvartojimo piko valandomis prognozės nustatymu, taip pat priemonių, kuriomis būtų siekiama elektros energijos suvartojimo sumažinimo 5 proc. piko valandomis tikslo, įgyvendinimu;
- nustatyti rinkos pajamų ir pajamų perviršio nustatymo, skaičiavimo, deklaravimo ir surinkimo principus bei su šiuo reguliavimu susijusių juridinių asmenų atsakomybes;
- nustatyti Energetikos ministerijos, Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos ir perdavimo sistemos operatoriaus pareigas, susijusias su Reglamente (ES) 2022/1854 numatyto susitarimo su pagrindine eksportuojančia valstybe dėl pajamų perviršio pasidalijimo pasirašymu;
- nustatyti solidarumo įnašo skaičiavimo principus ir surinkimo tvarką;
- nustatyti surenkamų lėšų panaudojimo priemonėms, kurios padėtų mažinti neigiamą aukštų energijos kainų poveikį, principus;
- nustatyti atsakomybes dėl Reglamento (ES) 2022/1854 įgyvendinimo priežiūros ir Europos Komisijos informavimo.

Derinimas –

Teikiamas pagal 2022 m. lapkričio 29 d. tarpinstituciniame pasitarime išsakytas pastabas ir pasiūlymus, Finansų ministerijos pateiktas papildomas pastabas ir Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pasiūlymus patikslinti įstatymų projektai. Neatsižvelgta į kai kuriuos Teisės grupės korekcinio pobūdžio pasiūlymus, dėl neatsižvelgimo į pasiūlymus teikiama derinimo pažyma, Energetikos ministerijos argumentai dėl neatsižvelgimo vertintini kaip pagrįsti.

Taip pat nutarimo projektas teiktas derinti visoms suinteresuotoms institucijoms. Dėl įstatymų projektų pastabas ir pasiūlymus pateikė Teisingumo ministerija, Finansų ministerija, Valstybinė mokesčių

inspekcija, Valstybinė energetikos reguliavimo taryba, AB LOTOS Geonafta, European Energy A/S, UAB „Ignitis grupė“, UAB Gren Klaipėda, AB „Ahema“. Įstatymų projektai buvo patikslinti pagal Teisingumo ministerijos, Valstybinės mokesčių inspekcijos, Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos ir rinkos dalyvių teiktas pastabas ir pasiūlymus.

Dalykinio vertinimo išvada:

Siūlytina projektus svarstyti Vyriausybės posėdyje.

Patarėja

Šarūnė Navickaitė-Dulaitienė